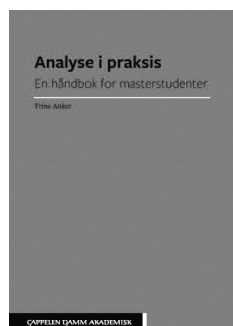


(s. 185). Kunne en mere enkel dåbsliturgi udarbejdes, der bevarer den evangeliske tone, og ikke lader dåbens guddommelige løfte drukne i eksplikationer af kirkens forventninger til dåbsforældrene? Kunne vi nøjes med at formulere forventningen om at lære troens *knowhow* til en kort og fyndig fadder-tiltale? Både økumenisk og luthersk forekommer det vigtigt at vende til tilbage til dåben som Guds klare og utvetydige løfte om at "være med jer alle dage" (Mt 28,20). "Alle dage" er netop de dage, der skal leves i skabelsens altid tvetydige verden.

Synspunktet må være bestemt af den gode formulering, at dåben er "nådens

kilde". Derfor er dåben et evangelisk mandat for kirken. Den kirkelige dåbs opgave er at være en fødselshjælper for den livslange kaldelse til at leve i tro, håb, og kærlighed, alt efter hvad Gud vil skænke den enkelte døbte af indsigt og livsveje undervejs. For dåben er som sagt en livslang proces. Som fællesskabet af alle troende kan kirken forhåbentlig også være troens ledsager, der giver støtte og nye impulser undervejs. Men mange døbte mennesker oplever nok også i dag, at de selv må tage slæbet med tro, håb og kærlighed under Åndens vinger. For så meget fylder kirken som institution heller ikke.

Analyse i praksis: En håndbok for masterstudenter



Trine Anker:
Analyse i praksis: En håndbok for masterstudenter
Cappelen Damm Akademisk, 120 sider

Av Tone Stangeland Kaufman
Tone.S.Kaufman@mf.no

Dette er, som tittelen angir, en bok om analyse *i praksis*. I motsetning til mange bøker om metode, er dette en bok som i høy grad demonstrer hvordan analyse foregår i praksis ved hjelp av en rekke eksempler. Slik får leseren bli med «backstage» i analyseprosessen. Dette er kanskje bokas viktigste styrke.

Et annet plusspoeng er at forfatteren anlegger en vid forståelse av analysebegrepet og viser hvordan dette er en integrert del av hele forskningsprosessen. Bokas første del tematiserer dermed også prosesser som fra tema til problemstilling, analyse av ulike typer materiale samt bruk av teori i analysen. Jeg har flere

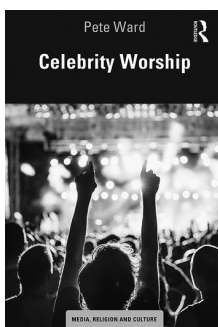
ganger sett hvordan Ankers skjelling mellom ulike nivåer av teori gir studenter en aha-opplevelse av hvordan det ofte forvirrende og komplekse begrepet «teori» kan håndteres i den konkrete prosessen med å skrive avhandling eller oppgave. Av den grunn er boka også en nyttig samtalepartner fra avhandlingsarbeidets eller forskningsprosjektets begynnelse til analyse og argument er skrevet ut.

Bokas andre del tar for seg ulike analysefaser og bygger også på Ankers vide forståelse av analysebegrepet. Her inkluderes både materialinnsamling og tidlige analyser samt den mer tradisjonelle fasen med kondensering, koding og kategorisering. Her anvender forfatteren den treffende metaforen å rydde på loftet og sortere ulike saker i forskjellige hauger med forskjellige merkelapper som møbler, elektriske apparat, sportsutstyr osv., men der det noen ganger er nødvendig å lage underkategorier eller slå sammen mindre kategorier. Anker demonstrerer også utfordringen med å skrive ut analysene

samt drøfting og teoretisering, og det er tydelig at forfatteren drar nytte av mange års erfaring med å veilede og undervise studenter. Særlig for studenter som ikke har noen erfaring med empirisk forskning er dette en nyttig metodebok.

Til tross for at jeg ikke underviser eller veileder studenter på lektorprogrammet, der eksemplene er hentet fra, har jeg hatt stor glede av boka i metodeundervisning for studenter på ulike andre programmer og anbefalt den til studenter både på bachelor-, master- og phd-nivå. De har lest den med stort utbytte. Sistnevnte studenter må naturligvis supplere med annen og mer spesifikk metodelitteratur, men også doktorander har uttrykt at de setter pris på at denne boka er så konkret og «hands-on». Boka anbefales på det varmeste både for studenter og for lærere som underviser i metode og/eller veileder studenter som skal skrive oppgaver og avhandlinger med utgangspunkt i et empirisk materiale.

Celebrity Worship



Pete Ward:
Celebrity Worship
Routledge, London 2020
Av Carl Petter Opsahl
Carl.Petter.Opsahl@mf.no

At kjendiskultur og dyrking av pop-
lærkulturelle stjerner kan ha religiøse
overtoner er hverken nytt eller spesielt

kontroversielt. Det er for eksempel frem-
tredende i massemediers beskrivelse av
fan-kultur eller når popstjerner dør og

sørgende over hele verden tenner lys eller skriver minnehilsener på sosiale medier. Men hva er dette egentlig uttrykk for? Ifølge Pete Ward handler det ikke så mye om at kjendiser og stjerner dyrkes som en type halvguder, men først og fremst om *selvet*. Som han skriver: «celebrities represent possibilities of the self. They signify an ever-changing pageant of different ways of constructing personal identity.»

Ward er professor i praktisk teologi ved universitetet i Durham, og er også tilknyttet NLA i Bergen og MF. Han har tidligere publisert viktige ekklesiologiske bidrag som *The Liquid Church* og *God at the Mall*. I *Celebrity Worship* drar han veksler på et langt engasjement i skjæringspunktet mellom teologi og populærkultur. Han beskriver celebritetskulturen som «the missing link» i det etterhvert omfattende forskningsfeltet på religion, media og kultur. «Celebrity is what media does to people», skriver han. Derfor kan ikke celebritetskulturen ses på kun som ett, enkelt avgrenset emne innenfor religion og mediafeltet, men som en helt grunnleggende dimensjon. I bokas fem første kapitler gir han en bred innføring i fenomenet celebritetsdyrking, dens røtter og ulike uttrykk. Vi får økt kunnskap om

selfier, dynamikker i sosiale medier, self branding og mikrokjendiser.

Religiøse dynamikker ved celebritetskulturen er drøftet i de siste fire kapitlene. Celebritetsdyrking er del av en vending mot selvet i vestlig kultur og medvirker viktige forandringer i religionens rolle hevder han. Blant eksemplene han utforsker er Oprah Winfreys talk-show, som har utviklet seg til å bli et show som kan endre liv, det hun selv kaller Change Your Life Television. I et kapittel beskriver han hvordan popmusikere som Beyoncé og Lady Gaga fungerer som «theologians of the self.» Et kapittel handler om ritualer og emosjoner i forbindelse med kjente menneskers død. Siste kapittel viser hvordan enkelte forkynnere, tv-pastorer og ledere av mega-kirker utnytter sosiale nettverk og kjendisstatus og selv blir en del av celebritetsdyrkingen.

Boka er tynn, 152 sider tekst. Språket lett og flytende. Likevel rekker den å gå i dybden på dette materialet. Den handler dypest sett ikke om kjendiser, men om oss selv og det kulturelle landskapet vi lever i. Den kan anbefales alle som er interessert i skjæringspunktet media/religion og vil forstå mer av hvordan identiteter og sosiale relasjoner utspiller seg i media.